XXXVI. évf. Cluj-Kolozsvár, 1926. Február 2. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: Dr. BOROS GYÖRGY.

Boldog uj évet

mult számunkban már kivántunk olvasóinknak, de jelenleg részletezni óhajtjuk kivánságunkat.

Isten, jó Atyánk, a szegények fölsegitője, segitse át a szegény árvizkárosultakat s a nyomorgókat a télnek hideg szakán. Akinek van, hadd juttasson annak, aki valamiben szükölködik.

Az áldást osztogató mennyei Atya hozza el a kikeletet s adjon olyan nyarat, hogy az ősz alkalmával a verejtékes munkát végzett ember meg legyen elégedve.

A templom teljék meg hivekkel s a hivek lelke templomi áhitattal. A lelkész legyen a hiveknek legigazabb barátjuk s a hivek testvéri szeretettel ragaszkódhassanak hozzá.

A tanitó az iskolában müvelje a kicsiny fejlődésre képes sziveket-lelkeket s sohase feledje, hogy Isten előtt is számolnia kell a kicsinyek jóirányu haladásáért.

A jó szülőknek legyenek jó gyermekeik, kik megbecsülik a becsületes családi életet. A családi élet tisztasága legféltettebb kincsünk legyen. A szülő szeresse és nevelje gyermekét, a gyermek legyen háládatos és szófogadó.

Ne feledkezzetek meg az Egyházról, mely állandóan őrködik javaitok, becsületetek, igazságotok, haladástok, életetek értéke fölött.

Türjetek, ha türni kell és ne azért imádkozzatok, hogy ne jussatok nehéz megróbáltatások közé, hanem azért, hogy Isten adjon elég erőt azok elviselésére. Küzdelem az élet . . . s az erős helyét megállja.

Imádkozó szivvel munkára és küzdelemre föl!

Sikeres esztendőt kivánunk! *(K.)*

TŰZHELY MELLETT

Célok és eszközök.

Aki megfigyelte az embert és tüzetesebben foglalkozott a természettel, az a fölfedezett különbözőségek mellett a kölcsönösség és az együttmunkálás nemes példáját is észrevehette.

A természet, ez a nagyobb erő és tökéletesebb hatalom, az embert, mint sokkal gyengébb teremtést munkájában folyton segiti. Módot és alkalmat nyujt és megfelelő eszközökkel szolgál, hogy az elme által kitüzött cél és kitalált terv elérhető és keresztülvihető legyen.

És az az egyes, vagy egyesület, mely az elébe rakott eszközök ezereiből a legszükségesebbeket és a legalkalmasabbakat tudja kiválasztani, él, virágzik és napról-napra erősödik is. Népek történelme, vallások keletkezése és fejlődése s magának az embernek multja és jelene tesz tanubizonyságot a fenti állítás valódisága mellett; mert amig az ősember ugy élt, mint a nálánál erősebb és vérengzőbb vadállatoknak rabszolgája, addig a történelmi kor dolgozó és tervezgető embere nem csak a földet és a föld állatait fogta igába, hanem a levegőt, a madarak szabad hazáját is meghóditotta. Haladását és fejlődését semmi sem gátolhatja meg. A váratlanul feltünő nehézségek előtt kétségbe nem esik. Ellentétben vad ősével, nem a szilaj erejére támaszkodik, hanem a veszedelmek között eszét és tudását veszi segitségül s igy azok helyes és megfontolt használatával tervét megoldja s akaratát pedig mindenekben keresztül viszi. Ha pedig látja és veszi észre, hogy magánosan célt nem érhet, akkor társaságokba, egyesületekbe tömörül s igy szövetkezve embertársaival, együtt igyekszik dolgozni, haladni és boldogulni.

És halad is, fejlődik is, boldogul is mindaddig, mig a józan ész tanácsát megfogadja, a lélek parancsát meg nem szegi és mellékcélokra nem tekint. Továbbá, ha örömét és gyönyörüségét nem a lenézett és kigunyolt gyengébbek bánatos panaszaiban, hanem az általános megnyugvásban és az összhangzatos jólétben keresi.

Az Isten képére és hasonlatosságára teremtett, gondolkozó lelkes embernek nem is lenne szabad soha tévednie sem céljai kitüzésében sem pedig az eszközök megválasztásában.

Mégis téved!

Tévednek a szülők és gyermekek, de tévednek a kicsinyek, a nagyok, az egyesek és a tömegek is.

Azok az elpuhult gondatlan unokák, a mindig civakodó és veszekedő testvérek, a tékozló és háládatlan szivtelen örökösök, napnál világosabban tudnák megmondani, hogy a szülők mikor

miben és mi által tévedtek és tévednek. Az a haragtól és gyülölségtől tulhevitett családi kör, melyben a gonosz szitkozódásnak, durrogásnak és az átkos egyenetlenkedésnek vége soha nincsen, jó gyermekeket, háládatos unokákat, méltányos örökösöket és szivvel, lélekkel telitett utódokat nem nevelhet. A gyermek ifjukori éveinek szokásait és jeleit egy életen keresztül hiven őrzi és mindig magával hordja. Változhatik minden, de ő alapjában és eredetiségében — érdemlegesen — sohasem változik meg. Bünhődik és vétkezik, ha ősei gondatlan rosszgazdák voltak. Épit, alkot, dolgozik és jótékonykodik, ha gyermekkorában munkára szoktatták és nemességre tanitották.

És igy vagyunk ezzel a családon kivül, a világban is. A balsors kiválasztottjai, az éhező és didergő szerencsétlen árvák helyzete, az önmagukkal tehetetlen özvegyek és öregek jelene s nem kevésbbé a munkával és szorgalommal alkotott kulturális intézmények küzködései mind-mind képekben szemléltetik ez állitást. Az élettelenség, mellyel lépten-nyomon találkozunk, hüen festi és hirdeti, hogy a jónak napja lejárt. Látnunk kell, hogy az embert, a tiszta erkölcsiséget és az egész világot, egy teljes megsemmisitéssel fenyegető veszedelemmel állunk szemben. És a baj s ennek nyomában az általános alácsuszamlás, előbb-utóbb be is következnék, ha a vihar utját nem állanák és erejét nem fékeznék s szeszélyeiben nem korlátoznák a még eddig észszerüen és logikusan gondolkozó egységek testvéri szövetkezései, a vallási, népjóléti és közgazdasági egyesületek. Amely szervek a jót, az örömöt és a boldogságot nem az önzés, a dölyf és a büszkeség „diadalmi aranyában“ keresik, hanem az általános megnyugvásban, haladásban és a müveltség teljes és helyes fejlődésében. A cifra külső és a vakitó tarka-barkaság után nem szaladnak, mindenben csak a sziv, a lélek parancsára és a tiszta ész tanácsára hallgatnak, a kijelölt iránytól félre nem térnek, mellékutakra nem gondolnak. Következetesek a célok kitüzésében és meggondoltak az eszközök megválasztásában. Oda mennek és ott segitenek, ahol a szükség és a nyomor a legnagyobb. Meg akarják ismerni az embert, megérteni a nagy természetet, hogy aztán uralkodjanak és boldogitsanak ugy, amint uralkodni és boldogitani tud minden egyes és egyesület, amelynek kebelében szeretet és egyetértés, akaratában és cselekvéseiben pedig határozottság és okosság van.

Ime, a fentebb vázolt elszomoritó jelenségek mellett, a kedvező és biztató alkalom s a nemes példa sem hiányzik. Akiben van tudás, jellem és akarat, az nemcsak meglátja, fölfogja, hanem megérti és követi ezeket. Követi gondolkozásában és követi erkölcsös jó cselekvéseiben. Bizonyitani akarván ezzel azt, hogy ahol a tiszta ész diktál és a sziv szeretete parancsol, ott a nemes célok és a példás eszközök mellett szüntelen fejlődés és a fejlődésben pedig általános megnyugvás, öröm és boldogság van, mint tényezői

és jelei az üdvösségnek és a tökéletességnek s értékei az Istenországának, amelynek eljöveteléért mindennap imádkozunk.

És el is jön Istennek országa, ha minden ember kötelességét hiven és igazán teljesiti, hivatását pedig ugy tölti be, hogy ezáltal kiérdemelje mindenkor és mindenben lelkének nyugalmát, szivének háláját és tiszta eszének dicséretét. *Lőrinczi Miklós.*

Ne aggodalmaskodjatok.

A vadgalamb az erdő sürü mélyén magas fa ágai közé rakta fészkét.

A falusi ház eresze alatt laktak a távoli rokonai: a szelid galambok. Olykor-olykor találkoztak együtt. Egy ilyen találkozás alkalmával a megélhetésről beszélgettek. A vadgalamb igy szólt: „Én ezideig az élelemmel jól jöttem ki. Minden napot a maga mentére hagytam, mindennap megszereztem eleségemet s ilyenformán meg vagyok elégedve a világgal.“

A szelid galambok nagy figyelemmel hallgatták s egyik közülök igy szólt: „Oh a mi sorsunk és helyzetünk egészen más! Mi itt ez udvarban egy jómódu falusi gazdánál lakunk, akinél nemcsak egy nap, hanem egész jövőnk biztositva van. Mikor az aratás és hordás ideje eljön, én vagy valamelyik közülünk kiül a háztetőre és vigyáz. A gazda hordja a buzát, egyik szekér a másik után érkezik. Midőn már annyi szekérrel hordott be, hogy megszámlálni sem tudom, nyugodtan vagyunk, mert tudjuk, hogy a készlet hosszu időre biztositva van. Ez régi tapasztalatunk!“

Amig ezeket mondta, bizonyos elégültséggel fordult a többi galamb felé, mintha azokkal is helybe akarta volna hagyatni szavainak igazságát: „Ugy-e jól mondtam?“

A vadgalamb hazatért s gondolkozni kezdett arról, amit a szelid galambtól hallott. Mind világosabb lett előtte az a kellemes érzés: tudni azt, hogy az eleség hosszu időre biztositva van! Ellenben mennyire aggodalmas abban az állandó bizonytalanságban élni, melyben sohasem mondhatja: „tudom, biztositva van!“

A gondolatot tett követte. Másnap reggel ő is hozzáfogott az élelemgyüjtéshez, még az evésre is alig forditott időt. De mintha a balsors üldözte volna, hogy ne sikerüljön a gondtalan jóllétet megszereznie, mert az egy alkalmas helyre gyüjtött készletét valami vadorzó társa elrabolta. A napi eledelét bár megszerezte, éppen ugy, mint azelőtt, távol attól, hogy szükséget szenvedjen, mégis képzeletében maga előtt látta a szűkös jövőt, nyugalma oda lett, a megélhetési gond aggasztotta. Ez időtől fogva a vadgalamb bús lett, tolla elveszitette fényességét, repülése könnyüségét. Kezdett irigykedni a szelid galambokra. Bár meg volt a mindennapi tápláléka, mégis ugy érezte, mintha nem lakott volna jól, mivel a megélhetési gond éhessé tette. Ezzel a magatartásával belecsalta magát abba a tőrbe, melyben a madarász nem tudta megfogni.

Igaz, — igy szólt magában — hogy mindennap annyit találok a mennyi a megélhetésemre szükséges; a nagy készletet, melyet szeretnék összegyüjteni, ugy sem tudnám egyszerre elfogyasztani, mert ugy is csak jóllakásig lehet enni, de mégis felette kellemes érzés a bizonytalanságtól megszabadulva lenni és függetlenül élni.

Az aggodalmaskodó érzés annyira elfogta, hogy nem tudott ettől szabadulni! Utoljára is ravaszsághoz folyamodott. Egy nap odarepült a falusi gazda háza fedelére a szelid galambok közé. Megfigyelte a nyilást, ahová ezek berepültek. Aztán ő is berepült, mert ugy gondolta, ott kell a gyüjtött készletnek lennie. De amikor este ment a gazda, hogy a galamb-ólat bezárja, azonnal észrevette az idegen galambot. Megfogta, másnap reggel külön ládába tette s akkor megölte. — Igy megszabadult a megélhetési aggodalmaktól!

Ha megelégedett volna a vadgalamb is azzal, amivel a mennyei Atya a többi madarakat táplálja s ott maradt volna az erdő sürü fái közt fészkében, rajta is betelt volna Jézus evangéliumi biztatása: „Nézzétek az égi madarakat, sem nem vetnek, sem nem aratnak, sem csürbe nem takarnak, mégis a ti mennyei Atyátok eltartja őket."

Ez a mese példázza a mi napjaink embereinek ama szerfölött aggodalmaskodó anyagias gondolkozását, felfogását, kik mindent telfalnak, meg akarnak szerezni, nem tekintve Isten parancsára, a vallás-erkölcs törvényére, csak a határt nem ismerő gyüjtés, szerzés a fő elvök! S éppen ez viszi őket a veszedelembe!

Bizzuk Istenre utjainkat, ő gondot visel.

(Kierkegaard után). *Ü. J.*

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Árkosi Ferenczy Áron volt datki és medeséri unitárius lelkész, egyházi tanácsos, életének 82-ik, boldog házasságának 50-ik évében hosszas szenvedés után 1926. január 6-án megszünt élni. Olyan ritka lelkész volt ő, aki 50 év alatt a kicsi Medesér községéből annyi tanult embert, iparost és kereskedőt bocsátott szárnyára, segitett haladásában, juttatott megélhetéshez, hogy vele más e tekintetben nem versenyezhetik. A nyugdijas özvegyek és árvák ügyét is mindenkor szivén viselte. Mélt. dr. Ferenczy Géza főgondnok ur édesapjának volt az öccse. Gyermekei mellett hátramaradt özvegye gyászolja. Temetése január 8-án volt Felsőrákoson igen nagyszámu messzevidéki barátok jelenlétében. A halotti orációt Kelemen István lelkész mondotta s a sirnál Medesérről származott dr. Kiss Elek dékán bucsuzott el a megboldogulttól a leghálásabb baráti érzelmekkel. Megboldogult pihenése legyen csendes s életben maradt száznál több pártfogoltja emlékezzék Rá hálával!

Dr. Varga Béla teol. tanár egy félévre Angliába ment tanulmányutra hitrokonaink segitségével. Áldást és szerencsét kivánunk utjához.

NŐK VILÁGA.

Értesítés.

A D. F. E. összes nőtagjai és első helyen *Nőszövetségeink* vegyék szives tudomásul, hogy beléptünk a Magyar Nők és Jótékonysági Nőegyesületek Központi Szövetségébe. Cime: *A Romániai Kisebbségi Nők Központi Főtitkársága Cluj-Kolozsvár.*

A szövetség célja az alábbi közleményben ki van fejtve, melyet Br. Huszár Pálné volt szives a január havi kötőkénken előterjeszteni.

Ezennel fölkérem Nőszövetségeink tagjait és összes nőinket, hogy minél nagyobb számban lépjenek be, annál is inkább, mivel a tagdij évenként csak 2 leu.

Mutassuk meg, hogy fölfogjuk e nevezetes mozgalom fontosságát magunkra és fajunkra nézve.

Jelentkezni és a tagdijat befizetni lehet vidéken az egyleti elnöknél, vagy Kolozsvárt alólirott alelnöknél, Ürmösi Károlyné főtitkárnál, dr. Mikó Lőrincné központi kiküldöttünknél.

Kérem ne késsenek a jelentkezéssel.

Cluj-Kolozsvár, 1926. évi január hó 21-én.

Dr. Boros Györgyné,
ügyvezető-alelnök.

Egységes cselekvésre való felhivás.

Bizonyára mindnyájuk előtt ismeretes, hogy a mult esztendő szeptember havában a Román Nők Nemzeti Tanácsa nevében Cantacuzino A. hercegné felszólitott bennünket, gyüljünk össze mi, a kisebbségi jótékony nőegyesületek képviselői és ismertessük meg velük panaszainkat, sérelmeinket.

Mi és valamennyi itteni nemzet női elfogadtuk a meghivást. Elmentünk Bukarestbe, hol október 25., 26-án tartott női kongresszuson feltártuk panaszainkat és igéretet kaptunk a Román Nők Nemzeti Tanácsától, hogy sérelmeink megszüntetését ők is szorgalmazni fogják.

A kongresszus után megmutatták nekünk az ő női egyesületei által létesitett és fenntartott intézményeket. Megnéztünk egy gyerekkórházat, hol a tudomány minden eszközével, kifogástalanul berendezett kórtermekben ápolják a beteg csecsemőket. Megtekintettünk egy kertészeti iskolát lányok számára, egy szövődét, hol fiatal lányok szőnyeg és selyemszövést tanulnak, egy óvodás-gyerekek napközi-otthonát.

Mindezeket nők létesitették és női egyesületek tartják fenn.

A Keresztény Román Nők Szövetsége például létesitett egy 60 szobás női diákotthont, hol a főiskolák nőhallgatói olcsón lakást, ellátást nyernek. Ugyanők egy női éttermet tartanak fenn, melyben naponta 500 ebédet adnak (25 leuért) főiskolai tanuló nőknek és hivatalnőknek. Az ebéd utáni szabad órát, aki akarja, az épület erre berendezett társalgószobájában töltheti, vagy olcsón valamely világnyelvből leckét vehet.

Ugyanazon női szövetség időről-időre tudományos, szociális, irodalmi és vallásos felolvasásokat rendez nők részére.

Ezen rövid ismertetésből is láthatjuk tehát, hogy a Regát-i műveltebb Román Nők mennyire résztvesznek a fajuknak, nemzetüknek előbbrevitelét célző munkában.

Az előbb vázolt intézmények hosszu évek kitartó, öntudatos munkájának eredményei.

A Román Nők Nemzeti Tanácsának tagjai is 12 év óta dolgoznak és ezen munkájuk közben feleszméltek, hogy saját maguknak és országuknak csak használnak akkor, ha a békeszerződések által Romániához csatolt részek más nemzetiségü nőinek panaszait orvosolni igyekeznek.

Az októberi kongresszuson megalakitották azon bizottságot, mely az ők egyesületük központjában hivatott lesz a külömböző kisebbségi női egyesületekkel a kapcsolatot fenntartani. A világ ugy alakult, hogy ma már az európai államok külömböző nemzetiségü asszonyainak meg vannak a maguk szervezeteik, melyek időről-időre összegyülve a nagy világ szine előtt, megvitatják sérelmeiket, kivánságaikat. Mi itteni Magyar Nők akkor teljesitjük fajunkkal, nemzetünkkel szemben hiven kötelességünket, ha a mi asszonyainkat is összetartóvá és a jótékonyság terén kitartóan munkálkodóvá tesszük.

Nekünk is vannak számos jótékony intézményeink, melyeket fejleszteni, erősiteni, növelni kell.

Asszonyaink Bukarestben 100-nál több külömböző itteni magyar nőegyesület képviseletében jelentek meg, mely egyesületek, ha külön-külön szerények is, de együtt hatalmas munkát teljesitenek.

Ezen egyöntetű fellépésnek meg volt az eredménye. Elismerést, nagyrabecsülést váltott ki.

Felkértek bennünket, alakitsunk mi is egy központot, mely mint az itteni Magyar Nők és jótékonysági női-egyesületek központja, képviselhesse a mi ügyünket. Mi ezen központot Kolozsvárt megalakitottuk.

Célja: minden a nőt és gyerekeket, valamint a jótékonysági intézményeket érintő kérdést figyelemmel kisérni, a sérelmek orvoslását szorgalmazni és mindennemü javitást a nő és gyermekkérdés terén előmozditani.

Ezenkivül a Román Nők Nemzeti Tanácsával, valamint a külömböző kisebbségi női szervezetek központjaival az állandó összeköttetést fenntartani.

Cime: A Romániai Kisebbségi Nők Központi Titkársága, Kolozsvár, — mely nem egy uj egyesület, hanem egy központi szerv, mely hivatva van az érintkezést fenntartani. Feladata továbbá az Erdély és egész Románia területén lévő Magyar Nőknél és jótékony egyesületeknél az összetartozás, egymásrautaltság tudatát mind jobban kifejleszteni, ezáltal a jövőben erőssé, céltudatossá téve minden lépésünket.

Mi, a titkárság Magyar Központja, tehát hozzánk tartozónak tekintünk minden román honpolgár Magyar Nőt, vallás és társadalmi állásra való tekintet nélkül. *Valamennyiben* fel akarjuk ébreszteni az együvétartozás, a mély nemzeti érzés tudatát és *valamenynyinek* már most szolgálatára állunk és sérelmeik orvoslását szorgalmazzuk.

Azok a magyar nők, kik akár egyénileg, akár egyesületeik által hozzánk való csatlakozásukat kijelentik, ezen ténnyel cselekvő tagokká váltak, azaz olyanokká, kik célunk fontosságát átlátják.

Mindenki ugy csatlakozhatik, ahogy legjobban tetszik. Akár egyénileg, akik semmiféle női egyesületnek sem tagjai, vagy akiknek egyesülete még nem csatlakozott, akár egyesületileg, mindenki azon egyesülettel, melynek tagja. Mindenkit kérünk, hogy személyenként és évenként 2 leu-val járuljon hozzá az irodaköltségek fedezéséhez.

Mi a jótékony női egyesületekkel és minden magyar nővel karöltve kivánunk dolgozni. Már sokan csatlakoztak és mentől többen lesznek, annál hamarább érünk célt.

Erdély és egész Románia területén 900.000 magyar nő él, de a világ női közt csak akkor fogják az őket megillető helyet elfoglalhatni, ha céltudatosan, összetartva tudnak fellépni. Nem kételkedünk abban, hogy mi egyénenként valamennyien lelkes, gyermekeink sorsáért áldozatrakész nők vagyunk, de hogy hogyan kell azon erőt, mely 900.000 egyformán érző női szivben rejlik mindnyájunk javára felhasználni, azt még meg kell hogy tanuljuk.

Mindnyájan határozzuk el, hogy ismerőseinkkel ismertetni fogjuk a célt és őket csatlakozásra felhivjuk. Mindenki hozzon bár egy uj csatlakozót, olyat, aki aztán szintén még egy uj tagot hoz, és igy hólabda módjára, végül minden magyar nő velünk lesz.

Ne késsünk tovább, ne legyünk a többi itten élő nemzetek női közt az egyedüliek, akik nem tudnak összetartani!

Az eredmény nem fog elmaradni, csak tartsunk ki, tartsunk össze, mindenütt mindég.*)

---

*) Dr. Boros Györgyné urasszony, az Unitárius Nőkszövetségének ügyvezető-alelnöke a felszólitást legmelegebben ajánlja Nőszövetségeinknek. *Szerk.*

Válasz.

Kedves leányom!

Drága Jucikám, ki sem mondhatom, mennyire fájt az én anyai szivem, mikor legutóbbi leveled megkaptam s fiacskámmal elolvastuk. Belefogództam kicsi karjába s éreztem, hogy annak érintése erőt ad gyengülő szivemnek. Nem is tudom, hogy egyedül hogyan tudtam volna elviselni a tudatot, hogy amig én a rendes karácsonyi készülődéssel vagyok elfoglalva s szorongva gondolok bármely pillanatban való betoppanásodra, te addig nehéz betegséggel ágyhoz szegezetten küzködöl.

Remélem drága gyermekem, hogy eddig javulófélben vagy; vigyázz magadra az Istenért, mert nekem senkim sincs rajtatok kivül. Azonnal értesits hogylétedről s mikor teheted, jere haza ide a szülői házhoz, aminél nincsen drágább és kedvesebb hely sehol a világon.

Gondolom, hogy szivednek-lelkednek gyógyitó balzsamul szolgál, ha a hazai dolgokról irok s ezért tudatom veled az alábbiakat:

Az uj pappal uj szokás jött a falunkba. A tiszteletes és tanitóné asszony vezetése mellett a módosabb házaktól ajándékokat gyüjtöttünk össze (a szegényebbek is szivesen adtak, amijök volt) s a tiszteletes ur és a tanitó ur betanitotta a gyermekeket és egy nagyon szép karácsonyfa mellett gyönyörü előadást tartottak, hogy mindannyian sirtunk örömünkben. Soha sem felejtem el, milyen szép volt az angyal, ki a pásztorok utját mutatta a kis Jézus bölcsője felé! Mindegyre reád gondoltam.

Csak hallomásból tudom, hogy a karácsonyi mulatságok szépen, csendesen folytak le. Senki semmiféle zavart nem csinált. A mi vidékünkön különben — amint te jól tudod — nem duhajkodnak és nem házsártéroskodnak az emberek s az ifjak sem. Mostani ifju legényeink is — hála Istennek — mind illedelmes, becsületes fiuk. Ugy bánnak egymással mintha testvérek volnának.

A tiszteletes ur azt kivánta, hogy az ó- és ujesztendei ünnepélyek a templomnál legyenek s ne a táncban. A templom a legszentebb hely s oda kell vonulni, ha Istennel akarunk beszélgetni.

Mindenki megértette, hogy igaza van és oda is mentek. Mi is felmentünk a fiacskámmal s mondhatom, hogy nem is bántuk meg, mert minden igen szép volt. A dalárdával nem hiába kinlódott a tanitó ur, az ki is tett magáért.

A tiszteletes ur imádsága alatt mindenki elérzékenyülve gondolt ama szerető jó Atyára, ki áldást adott és ád minden időben a munkás emberek számára.

Az ünnepi urvacsoraosztáskor alig fértünk a templomban s különösen ifju legényeink és leányaink szép magyar viseletben voltak. Nincs is szebb a hazai egyforma régi jó viseletnél. Mi vetjük, mi szőjük, mi csináljuk s mi viseljük el.

Igy volt régen is s igy lesz — amint látszik — ezután is. Csak épen te jere haza drága egyetlen leányom, szivem öröme, életem boldogsága, jövőm reménye.

Még csak azt irom meg, hogy C. D. volt az ünnepi muzsikás s hogy mennyire igazságos, mutatja az, hogy mikor meghallotta, hogy a gardonosnak jobbacska törökbuza jutott, mint neki s társainak, azon volt, hogy az egész törökbuzát töltsék össze s ujból osszák el, hogy egy is ne csalódjék. Ugy is történt.

Ezek után levelem bezárom s maradunk szeretettel, a te öcséd s én a te édes jó *Anyád.*

1926. január 5.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Misszió.

Teológiai nyilvános előadások.

Teológiai Akadémiánk hivatásos feladatának tartja, hogy a Szabályzat 50. §. értelmében nyilvános előadásokat tartson! az érdeklődő nagyközönség számára. A Nőkszövetsége megigérte egmesszebbremenő támogatását s közösen abban állapodtak meg, hogy 1926. február 2-án kedden délután 6 órakor lesz az első s ezt követő minden kedden ugyanazon időben a többi előadás.

Előadások sorrendje: A bűnbeesés kérdése (Dr. Kiss Elek); 2. A jelenkor Jézusa (Gálfi Lőrinc); 3. Egyház és állam (Csifó Salamon); 4. Hitfejlődés (Dr. Boros György); 5. Nehány fontosabb kérdés a modern paedagogia köréből (Dr. Gál Kelemen).

Minden előadást egyházi énekkel kezdünk s az előadások időtartama egy (1) óra lesz.

Az érdeklődők figyelmét már most felhivjuk ez előadás sorozatra.

Népünk hálája és áldozatkészsége.

Anélkül, hogy valamelyes különös érdemet tulajdonitanék magamnak, három képet óhajtok azok figyelmébe ajánlani, akik epésen és meg nem értéssel szoktak népünkről beszélni.

1. 1916-ban a menekülések alatt történt, hogy népünk a legtöbb helyen vezető nélkül maradt s ugy kinlódta át a menekülés gyötrelmeit.

Csaknem kétségbeesett kissolymosi hiveimet 8 napon át éjjel és nappal irányitottam és segitettem elmenekitett marhaállományuk beadásában.

Senkinek nem történt semmi kára s hiveim mindig a legnagyobb hálával gondoltak papjukra, aki őket tényleg és valóban segitette Istenitéletes időkben is.

2. Szülőföldemen Medeséren vártuk a püspöki vizitációt.

Mikor hazamentem, senki hallani nem akart a szeretetadományról, vagy pláne egyházi egyetemes adóról.

Rövid egyheti idő alatt annyira megértették hiveink az Egyház szükségleteit, hogy a vizsgálószék alkalmával egy emberként állottak fel és jelentették ki, hogy segiteni fogják szorongatott édesanyjukat, az Egyházat s meg is tették.

3. Karácsony szombatján az árviz legmagasabb állásakor a tordai vasuti állomás mellett délelőttől délután 5 óra feléig Pethő István akad, hallgatóval azt lestük, hogy hogyan tudnánk átmenni a rohanó és tomboló árviz felett a vizbe lógó vasuti sineken és fákon. A tulsó oldalról többen jöttek át, innen a rendőrség minket mindegyre elzavart.

Egész nap két dolgot mérlegeltem: feleségem intelmét, ne légy vakmerő és gondolj gyermekeidre s lelkem azon parancsát, hogy nekem bágyoni hiveinkhez kell mennem hirdetni Jézus születését és a szeretet hatalmát.

El is mentem, félretéve minden ellenérvet s ott megértő szivekre, áldozatos lelkekre találtam.

Székely János öreg hivünk 100 leut adott családja meglátogatása alkalmával a szegény teol. hallgatók konviktusi segélyezésére s midőn Csongvay Dénes tanitó barátommal megállapodván, ezt a templom előtt 2-od napján délelőtt fölemlitettem, tüzet fogott a szikra s négy prezsbiter és 4 egyházfi eljárta a hiveket s önként, jószántukból 3265 leuval segitették meg ifjainkat.

Jövő alkalommal az adakozók névsorát egészen közölni fogom s addig is csak annyit mondok, hogy a mi népünk hálás és áldozatkész, csak lássa bé, hogy mi is mindent megteszünk érette.

Dr. K. E.

Amidőn örömmel hivjuk fel a figyelmet Barabás Miklós enyedi körlelkészünk céltudatos munkájára (Enyedi Ujság 1926. jan. 10. 3 lap), aki tényleg dolgozik hiveinkért, szivesen egészitjük ki előbb hozott hirszolgálatunkat azzal, hogy 1925. nov. 15.-én a lelkészbeiktatón és vallásos délutánon részint az Iparos dalárda, részint a Templomi vegyeskar szerepelt igen nagy hatással.

Unitáriusok Bulgáriában.

Hankinson Frigyes tollából három nagyobb cikk jelent meg az Ellenzékben a bulgár-görög határincidensről és a bulgár menekültek problemájáról. Ezekben a bulgárok olyanoknak vannak feltüntetve, akik józanéletü, szorgalmas, munkás, becsületes népek. Egyszerü, de jószivü népek.

Ugyancsak az ő szivessége folytán közölhetjük a következőket: Bulgáriában Samakovban egy amerikai iskola van. Toplisky Antal itt megkapta és olvasta az amerikai Unitárius Társulat lapját, a Christian Registert. Ennek vallásos feltogása tette őt unitáriussá s egy Daubnitza nevü faluban unitárius egyházközséget létesitett.

Hivei száma itt mintegy 100-ra tehetők s felesége egy gyermekkertet tart fenn, melybe 40 gyermek jár.

Toplisky Hankinson elé ment Szofiába, a fővárosba s ott együtt találkoztak az unitáriusokkal. Itt még kevesen vannak, de igen tekintélyes emberek unitáriusok. Többek közt egy generális is, ki hiszi, hogy Szofiában egyházközséget tudnak létesiteni.

Stoyanoff Demeter magára vállalhatná a daubnitzai egyházközség ügyét, hogy Toplisky Szofiában is megszervezze az unitárius egyházat.

E józanéletü, szorgalmas munkás nép között el kellene terjednie az unitárius vallásnak.

Aranylakodalmi ünnep.

Közelebbről tartották a homoródszentpáli unitárius egyházközségben Szabó Gábor és neje Csiszár Anna jómódu birtokos afiai aranylakodalmukat, mely azért érdemes a feljegyzésre, mert szegény sorsból, fáradságos küzdelemmel, Istenben bizó hittel jutottak megélhető jó módba és Isten iránti hálájukat, mint buzgó, vallásos érzésü keresztények, ki is fejezték azáltal, hogy az egyházközség részére 5000 leu alapitványt tettek az urvacsorai bor beszerzése céljaira.

A homoródszentpáli gyülekezet tagjaira azért volt érdekes e templomi és családi ünnep, mert a most élő nemzedék ilyent még nem ért.

Legyen Isten áldása az aranylakodalmas házastársak életén! Fogadják az egyházközség s mindannyiunk köszönetét.

Nyilvános nyugtázás. Decemberi számunkban köszönettel fogadtuk Mátyus Gergely lelkész kezeihez adott szives adományokat a theol. akad. hallgatók konviktusi segélyét illetőleg; valamint a Péterfi Dénes alap növelésére Benczédi Pál lelkészhez összeadott összegeket is. Ez alkalommal hálás érzelmek között közöljük az áldozathozók neveit. Egy pár még csak igéret, a többit már megkaptuk. Pár esetben a nevek olvashatatlanok lévén, X. Y.-al helyettesitettük. Kolozsvár, 1926. jan. 25. Az Igazgatóság nevében: Dr. Kiss Elek, dékán.

Az unitárius teol. akad. ifjusága konviktusi segélyezésére adtak: Nagy Dénes 40, dr. Abrudbányai Ede 100, Szathmáry Gyula 60, dr. Szent-Iványi Gábor 100, Katona Ferenc 100, Végh Benjamin 40, Vass Domokos 20, dr. Deák Ferencz 40, dr. Ferencz József 100, József Lajos 20, Tana Sámuel 100, dr. Várady Aurél 50, Pálffy Ferenc 40, dr. Csiki Gábor 60, dr. Gyergyay Árpád 100, Bedő Ferenc 100, br. P.-Horváth Arthur 100, Ferenczy József 100, Vass Albert 100, dr. Fazakas Miklós 100, X. Y. 40, dr. Gál Zsigmond 100, Mayer 100, S. Nagy László (igéret) 100, dr. Hajdu Pál 100, Sigmond József 40, Bodor Ferenc 100, Kiss Károly 20, ifj. Máté

Lajos 40, dr. Fekete Gyula 100, Keresztesi Dénes 20, dr. Gspann Károly 20, Kádár Gyula 40, dr. Elekes Domokos 100, dr. K. Nagy Árpád 100, br. Daniel Ferenc 100, dr. Elekes Dénes 100, Nagy Kálmán 100, dr. Ferenczy Géza 100, ifj. br. Daniel Lajos 100, dr. Lukácsy József 100, dr. Abrudbányay Géza 100, X. Y. 20, Katona Sándor 20, dr. Szent-Iványi József 500, dr. Borbély Ferenc 100, Gál Ernő 100, X. Y. 50, Pál Tamás 30, Péterffi Gyula 50, Bedő Árpád 200, Pethő Kálmán 20, Bereczky Lajos 20, Márton András 20, Benczédi Pál 20, Kelemen Jenő 20, Gyarmathy Lajos 100 (igéret), Raffaj András 40, Botár János 20 leu.

Péterfi Dénes-emlékalapra a következő adományok folytak be: Kovács Lajos 100, Benczédi Pál 100, dr. Kiss Elek 100, ifj. Sándor Gergely (désfalvi) 40, id. Máté Lajos 50, Ürmösi József 100, Báró József 100, Halmágyi János 100, Kiss Jenő 40, Gálfi András 50, Balázs András 100, Nagy Dénes 100, Nagy Béla 50, Katona Ferenc 100, Sigmond József 40, Pataky András 100, Benczédi Ferenc 50, Keresztesi Dénes 100, Lőrinczy Dénes (esperes) 100, Végh Benjamin 100, Ajtay János 100, Taar Géza 50, Fazakas Béla 50, dr. Szent-Iványi Árpád 20, Gálffy Zsigmond 20 (igéret), Benczédi Domokos 20, Kovács István 20, Mátyus Gergely 20, Pap Domokos 50, Weiss Zoltán 5, Wagner János 7, Hidegh László 10, ifj. Gálfi Lőrinc 10, Szén Mihály 40, Pap Gyula 60, Gyarmathy Lajos ifj. 50, Csongvay Dénes 50, ifj. Máté Lajos 50, Barabás Miklós 50 (igéret), dr. Szathmári Miklós 50, Szathmáry Gyula 100, dr. Elekes Dénes 100, Székely István 50, Kiss Sándor 200, Raffaj András 50, Máthé Sándor 100, Pethő Kálmán 100, Geréb Zsigmond 50 leu.

A missziói füzetekre vonatkozó felhivásra sürgős választ várunk. (K.)

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Egyleti élet és munkásság.*

A nyáradszentlászlói vallásos egyleti élet.

Közelmultunk ezerféle baja és jelenünk terhei megmutatták és bizonyitják, hogy egy ember önmagára — bár dolgozzék és áldozzon akármennyit — nehezen boldogul és a mások javát s érdekeit sem tudja ugy szolgálni és képviselni, amint azt kellene. Ellenben ha szövetkezik a hozzá hasonló szorgalmas és törekvő embertestvéreivel, akkor együttesen, egy akarattal, nemcsak a pillanat nehézségeivel, hanem az élő világ egyik legnagyobb ellenségével, a lassu sorvadással, vagy a csendes hanyatlással is sikeresen megbirkózik. A veszélyek között, habár nehezen is, de mindig alkot, épit és teremt s igy nap-nap után haladva, mindig közelebb és közelebb jut a tökéletességhez.

Ez igazságot megértve, erejét és hatalmát fölfogva cselekedtek

* Vidéki nőszövetségi jelentéseket kér a titkár.

a nyárádszentlászlói nők és férfiak akkor, amidőn a mult 1925. év október havában D. F. E. kebelében valláskülönbség nélkül megalakitották a Nőkszövetségét és az énekkart. A közös nyomoruság és a létező, de szomoru külsőt mutató nemes intézmények sajnálatos valója, az egyeseket egy táborba, egy munkamezőre hozta össze, hol minden tag, minden ember küzd és munkálkodik azért, hogy a vállalat sikerüljön és a cél, melyet az egyesületek maguk elé tüztek, elérhető legyen; hogy az iskola és a templom azt a régi szép külsőt és kedves képet visszakapja s az egyházközség kebelében pedig a szeretet és a megértés legyen a hatalom.

Ha az egyesületeknek még alig egy pár hónapos történetét vizsgáljuk, hálával és elismeréssel kell gondolnunk a vezetőség és a tagok munkálkodására. Az eddigi eredmény lekötelez és az erkölcsiek mellett az anyagiakban is nagy haladásról számolhatunk be. A tagok kötelezettségeit a jó és helyes irányitás mellett köteles szabályok, törvények nem irják elő, a vezetőség időnkénti határozatai mellett elsősorban minden tagnál a sziv és a tiszta ész a parancsoló. S talán éppen ennek köszönhetők azok a mindig szépen sikerült dalos, jókedvü és munkás estélyek, melyeket a Nőkszövetsége minden csütörtökön és az énekkar pedig minden szombaton rendez. A tanitás, tanulás, fonás, varrás, horgolás és kötés közben az egyesületeknek a szegény, elhagyott árva gyermekekre is kiterjed a figyelme. A december 13-án rendezett Mikulás-estélynek is éppen az volt a célja, hogy az estély tiszta jövedelmének felerészével a ruhátlan iskolásgyermekeket jó melegruhával lássák el. És a gondolat, a terv sikerült is szépen, mert az angyalka hat gyermeknek hozott jó meleg uj ruhát. Az énekkar pedig a fentiek után még kántor-tanitó vezetése mellett karácsony estéjén házról-házra járt és ujév napján egy szindarabos ünnepélyt rendezett, azon tervvel, hogy az igy szerzett tiszta vagyonának egy részével az iskolán a szükséges javitásokat végezze és a templomon pedig a már halaszthatatlan hiányokat pótolja.

Az elért eredmény és a szerzett kincs nagysága azt bizonyitja, hogy a felvetett terv megoldható lesz. Intézményeink rövid időn belül más alakot és kedvesebb szint vesznek föl.

A fent körvonalazott együttes munkálkodás a kezdet kezdetén bevezetett módszer és beosztás szerint most is folytatódik. Sőt a jelek azt mutatják és azt bizonyitják, hogy a szorgalom és a buzgóság hova-tovább mind nagyobb lesz s még azok is rendre a munka mezejére lépnek, akik kezdetben az egész intézményt hidegen fogadták és a munkát lekicsinyelték. Hogy az elért eredmények mellett mi hat ezekre buzditólag, azt nem kutatom és nem keresem, csak annyit vagyok bátor röviden megjegyezni, hogy ha a nép látja azt és veszi észre, hogy hivatott vezetői vele dolgoznak, vele éreznek, akkor mindenre kész és minden nemesre képes.

Épiteni és alkotni ott, ahol van miből, könnyen lehet; fejleszteni és tanitani pedig ott, ahol van sziv és akarat, szintén nem

nehéz. Már pedig e két drága kincs minden embernél található, ha mindjárt más-más alakban is. Ezeket csak föl kell fedezni, meg kell keresni. A munkát szerető és hivatását kedvelő vezető ezt meg is teszi. A hiveket maga köré gyüjti és azokkal együtt érezve, együtt gondolkozva tesz és cselekszik mindig, hogy igy a vallásosságot terjesztve, a haladást is biztositsa. De viszont a népnek is kötelessége, hogy a buzgó vezető utmutatását megfogadja és intéseit megértse, mert csak együttes akarattal lehet sikert elérni, amint azt a nyárádszentlászlói vallásos egyleti élet rövid multja és jelene bizonyitja. *Lőrinczi Miklós.*

Jelentés a homoródszentpáli Unitárius Nőegylet működéséről. Nőegyletünk télen hetenkint egyszer vasárnap este, nyáron vasárnap délután tartja rendes összejöveteleit. Ezeket az összejöveteleket a tagok lelkes buzgalommal látogatják, hol felolvasások, szavalatok nyujtanak asszonytársainknak szellemi táplálékot. Közremüködnek felolvasásaikkal Pálffy Ákosné, Bencze Gáborné és Szabó Józsefné székely asszony, ki értelmes és szép felolvasásaival többször szórakoztatott mindnyájunkat. Felolvasó-estélyeink müsorát egy-egy bibliamagyarázattal egésziti ki lelkészünk, Ürmösi József. Pálffy Ákos énekvezér meg szives készséggel vállalkozott uj egyházi énekeink betanitására. Egyesületünk programmja, hogy elhalt nőegyleti asszonytársaink koporsójára az egyesület testületileg helyez élővirágkoszorut, az egyesületi elnök pár vigasztaló szava kiséretében. A mult nyár folyamán kedves látogatóink voltak: a bukaresti központi nőegylet és a brailai nőegylet elnöknői, kik melegen érdeklődtek egyesületünk müködéséről. Részt vettek egy vasárnap délutáni összejövetelünkön, hol elismerőleg nyilatkoztak székely asszonyaink értelmességéről és felvilágosultságukról. Karácsonyfa céljára a nőegylet az állami iskolával együttesen egy müsoros estélyt rendezett. Az estély tiszta jövedelméből egy részt karácsonyfa céljára fordítottunk. A szeretet ünnepének elsőnapján állitottuk fel a várvavárt karácsonyfát, hol 160 gyermeknek osztottunk szét csomagokat. Az egyesület tagjainak száma 135. Elnök Bencze Gáborné, alelnökök özv. Szabó Mózesné és Sándor Kálmánné, jegyző Pálffy Ákosné, pénztáros Dimén Istvánné, ellenőr Pap M. Gáborné, örökös bizottsági tag Szabó Józsefné s még 12 bizottsági tag, kik évről-évre változnak. *Bencze Gáborné* nőegyleti elnök.

A buzaházai ifjusági egyesület P. Szentmártoni Bálint tanitó afia vezetésével a folyó évben is folytatja müködését s felolvasó-estélyét a D. F. E. tárgysorozata szerint tartja. Ezenkivül szavalat, számtani leckék, fafaragás töltik be a pontokat. — Az ifjusági egyesület kebeléből alakult mükedvelők köre karácsony estéjén „Az ördög párnája“, ujév estéjén „A tolonc“ cimü szindarabokat adta elő telt ház mellett. A tiszta jövedelmet tánc- és szinházterem bebutorozására fogja felhasználni. Azonban az unitárius leányegyház

templom-alapjára is adományozott 200 leut. — A buzaházai unitárius iskola tanulói tanitójuk vezetése mellett szép karácsonyi estét rendeztek. A fogyaszt. és ért. szövetkezet adományából karácsonyfa volt feldiszitve, melynek csillogó diszeit ünnepély után a tanulók között kiosztotta tanitó afia. Mindannyian boldogan mentünk haza virrasztani szent karácsony estéjét. *P. Szentmártoni B.*

Karácsonyfaünnepély Kolozson. A kolozsi D. F. E. elnöke, Kiss Sándorné Papp Erzsébet a tizennegyedik alkalommal gyüjtötte össze a gyülekezet apróságait a szépen feldiszitett karácsonyfa alá. Az ünnepély „Hitünk nagy ünnepe“ c. karácsonyi énekkel kezdődött. Kissné megnyitóul Ferencz József püspök: „Karácsony“ cimü üdvözletét olvasta fel a „Pásztortüz“-ből. Ezt követőleg Bácsi Dániel gimnázista olvasta fel Gyallay Domokosnak „Falusfeleim“ cimü novelláját. Aztán felgyultak a karácsonyfa apró gyertyái s a gyermekek énekeltek és szavaltak alkalmi költeményeket. A legélénkebb volt az est, amikor a fáradhatatlan elnök a gyermekeket édességekkel vendégelte meg. Az ünnepélyt „Az égen Betlehem felett . . .“ cimü ének zárta be.

Jelentés a marosköri unitárius Nőkszövetségéről. 1. 1925. augusztus 31-én alakult meg a marosköri Nőszövetség 26 taggal. 2. Vezetői: elnök dr. Sárkány Miklósné, alelnökök K. Nagy Árpádné, Farkas Albertné és Mikó Lászlóné, titkár dr. Kerekes Istvánné, jegyző dr. Mán Sándorné, pénztárnok Zsakó Kálmánné. 3. Eddigi munkásságának célja: összetartani a vidéki tagozatokat, külön-külön a Nőszövetség megalakítására buzditva őket, állandó levelezést folytatni a választmányi tagokkal. 5. Tagsági dij egy évre 20 leu. *Dr. Kerekes Istvánné* titkár.

Jelentés a marosvásárhelyi unitárius Nőkszövetségéről. 1. 1925. szeptember 20-án alakult meg az eddig csak csendben dolgozó helyi unitárius Nőkszövetsége 91 taggal. 2. Vezetői: elnök dr. Sárkány Miklósné, alelnök Mikó Árpádné, titkár dr. Kerekes Istvánné, jegyző dr. Mán Sándorné, pénztáros Zsakó Kálmánné. 3. Eddigi munkásságának célja volt, hogy az unitárius családokat összehozza, egy intenzivebb, melegebb, eredményesebb együttmunkálkodásra biztatva őket, az ifjuság életét ellenőrizze, szegény tanulókat, vagy nyomorgó családokat segélyezzen. Nőink meglátogattak minden családot; a szükséges tőke megszerzése céljából egy teadélutánt rendeztek igen szép bevétellel és egy szeretetünnepélyt karácsonykor, mikor 200 csomag került kiosztásra a gyermekek között s három szegénysorsu tanuló kapott melegruhát. 4. Minden hónap első vasárnapján gyülnek össze az imaházba megbeszélésre. Hogy ezen összejövetelek vonzóbbak legyenek, kis müsort állitottunk legutóbb össze és elhatároztuk, hogy minden alkalommal két-két vezető, vagy választmányi tag köteles programmszámokról gondoskodni. 5. Évi tagdij 20 leu. 6. Állandó levelezőnek titkárt jelölték meg. Cim: Dr. Kerekes Istvánné Marosvásárhely, cukorgyár. — Ezzel be is fejezhetném jelentésemet, de szükségesnek tartom meg-

emliteni a következőket: Az országos szervezkedés kapcsán a helyi nőegyletek egy közös bizottságot alakitottak, amelyben az unitárius Nőkszövetsége is képviselve van dr. Sárkány Miklósné, dr. Kerekes Istvánné, Zsakó Kálmánné és Platz Ferencné által. A marosköri unitárius Nőkszövetsége képviselőjeként Farkas Albertné urasszonyt jelentettük be és kértük fel. *Dr. Kerekes Istvánné* titkár.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Egyházi és iskolai mozgalmak.

☞ Alapitói dij 500 Leu, minek ellenében az „Unitárius Közlöny“ ingyen jár!

Főt. Püspök urunk Isten különös szeretete folytán jobbacskán van s már haza is szállitották a Vöröskereszt-kórházból. Kivánunk Istentől teljes felgyógyulást számára. *Hankinson* Frigyes angol unitárius lelkész barátunk ittlétében többször meglátogatta, mert szerinte ha nem is lehetett bemenni mindig, az érdeklődést kifejezésre juttatni illő dolog volt. Az angol és amerikai unitárius barátok nevében egy szép cserép virágot vitt beteg főpásztorunknak. (Christian Life, 1926. jan. 9.)

Légátusaink a karácsonyi ünnepekre a nagy viz miatt nem mehettek el Dicsőszentmártonba, Bölönbe és Székelykereszturra. Ez egyházközségektől elnézést kérünk s az illetőkön igyekezni fogunk valamicskét segiteni.

Végh Erzsébet, kolozsvári egyházközségünk volt tanitónője, még a mult évben örök hüséget esküdött Uzoni Gyula állomásfőnökkel s az egyházi áldásban főt. Püspök ur részesitette volt mindannyiunkat szivig megható módon. Ezt megelőzőleg az iskolában az elképzelhető legérzékenyebb bucsut vettek a kis leánykák s szülőik a közszeretetben álló tanitónénitől, egy szép 6 személyes service-t ajándékozván neki. A tanulók bucsuját dr. Gál Kelemen 4. elemista leánykája, a szülőkét dr. Kiss Elek dékán, az iskolájét Ütő Lajos ig. tolmácsolta. Frigyükre Isten áldását kérjük.

A dr. Gál Kelemen-alapra dr. Taglicht Samu ur Fogarasról 300 leut adományozott. További adományok egyelőre Gálffy Zsigmond koll. tanár cimére küldendők Cluj, Unitárius Kollégium.

A petrozsényi unitárius egyházközségben pár év óta igen szép egyházi élet indult meg. A lelkész és lelkésznénk fáradhatatlan munkája után, mint az elmult években, ugy ez évben is december 22-én délután egy gazdagon diszitett karácsonyfa várta az iskolába járó szegény növendékeinket az alája elhelyezett karácsonyi ajándékokkal. Ruhanemüekben részesült 39 növendék, (leányok egész ruha, sapka; fiuk trikó, harisnya) részben cipő, könyvben részesült 6 növendék 7500 leu értékben. Az ünnepélyt a nem régen alakult dalárda alkalmi énekszáma nyitotta meg. Ugyancsak a dalárda tagjai a „Piroska modern leány lesz“ és „Tánczos Feri fogsága“ cimü szindarabok előadásával és alkalmi versek szavalásával élvezetes estét szereztek a teljes számban megjelent hiveknek. Ezután Weress

Béla lelkész sziveket betöltő beszéde után az ajándék kiosztására került a sor. Az ünnepélyt az itt kedvelt és szép „Bányász-himnusz“ zárta be. Különösen kiemelendő az egyház vezetősége és a közreműködők ezen lüktető vallásos életről tanuskodó ténykedése akkor, mikor a templomépités óriási terhe mellett sem feledkeztek meg szegény növendékeink felsegélyezését szolgáló társadalmi kötelességükről. Őszinte dicséretet érdemelnek az unitárius leányok, kik odaadó buzgalommal maguk varrták meg növendékeink ruháit. A jótékonycélra begyült 9000 leunyi összeg Weress Béláné lelkészné, Fodor Mancika, Tarján Juliska, Szép Eszti, Ilia Katica, Boros Jolán, Tóth Ilus és Kis Albert fáradhatatlan munkásságának és buzgalmának eredménye. *Zsigmond Ferenc.*

Kissolymosi hirek. Körösfőy János és neje Olajos Sára, Amerikában lévő afiai, ez évben is küldtek az egyháznak 500 leut, mely összeget keblitanács azon ifjak és iskolás növendékeknek könyvekkel való jutalmazására forditja, kik a legpontosabban látogatják a templomot és vallásos estélyeken legtöbbet szerepelnek. — Kovács Mózes és neje Török Zsuzsánna a „Csonkaházi“ temető kibővitésére az ottani kaszálót adományozták 4000 leu értékben. — A helyi unitárius nők karácsony szombatján egy szép karácsonyfaestélyt rendeztek ünnepélyes programmal, lelkész és növendékek közreműködésével, amikor 1000 leu értékü jutalomban részesültek az iskolás növendékek: füzet, ceruza, palavessző és a karácsonyfáról cukor és egyéb apróságokban.

Köszönet. Köszönöm barátaimnak, jóakaróimnak és minden ismerősömnek azt az őszinte részvétet, amelyet velem szemben tanusitani jók voltak az engem ért szomoru gyász alkalmából. Isten őrizze meg mindnyájukat hasonló sulyos megpróbáltatástól. *Árkosi Tamás.*

Értesités. Kedves tanitó kartársak! A közoktatásügyi miniszteriumnak nemrégen kiadott „Reforma programelor de învățământ primar“ alapján, amely felekezeti iskoláinknak tanitási anyagát is jelenti, mert ezt minimum gyanánt magába kell foglalnia, egy részletes tananyagbeosztást készitettem. E tananyagbeosztás lényegesen különbözik az eddigiektől, amennyiben 4 osztályba, illetve 4 évre kellett beosztani az eddigi, 6 évi anyagot. Ezenfelül a felsőbb osztályok tananyaga is sajátlagos beosztást és körültekintő munkát igényel. A 4 alsó oszt. tananyag beosztása már teljesen kész van, ma adtam sajtó alá; a többi február hóban nyer teljes feldolgozást. E munka 48 oldalon, irásra elsőrendüen alkalmas famentes papirra nyomva, évharmad és havi beosztás mellett igen áttekinthető formában tárja elénk az egész anyagot. Ára bekötve és kartontáblával, csomagolással és portóval együtt darabonként 70 leu. Ha kartársaim hasábosan, románul is kivánják, ugy 30 leuval drágább lesz. Azonnali szives értesitésüket kérem ugy a megrendelésre, mint a román részre is, mert fölös példányokat a drágaságra való tekintettel nem készittethetek. A 7. oszt. tananyagbeosztása május hóra maradt. (A havi 2—2 irásbeli dolgozatra a feladatok bennefoglaltatván, a tanitónak ezen sem kell gondolkoznia.) Tisztán irott cimet

kérek. Sighişoara-Segesvár, 1925. dec. 28. Kartársi üdv.: *Lőrinczi Ferenc* ref. igazgató-tanitó.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába 1925. november hó 26-tól 1926. január 19-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek 1923-ra: Simonfi Máté Bágyon, Benedek János Csókfalva, Szombath János Szabéd. 1924-re: Csongvay Dénes, Simonfi Tamás Bágyon, Benedek János Csókfalva, Lőrinczi Miklós Nyárádszentlászló, dr. Ferencz Áron Kolozsvár, Kiss Dénes, Szombath János Szabéd, Unitárius egyházközség Torda, József Lajos Sepsiszentgyörgy, Kovács Lajos Brassó. 1925-re: Csongvay Dénes, özv. Csép Mihályné Barra Ida Bágyon, Pap Miklós Aranyosbánya, Tóth Vilmos, Kerestély Márton Szentábrahám, Tana Sámuel Bölön, Csiki Albert Székelyudvarhely, Somkereki Elek Szék, Keresztély Lajos, Müller Gyula Kolozsvár, Teslág Tinka Torda, Kovács Mihály, Fazakas Dénes, Koppándi István, Fekete Dénes, Székely Albert, Benczédi Ferenc, Rend Lajos Lupény, Kovács Gyula, Fehérvári István, Bustya István, Fodor Tamás, Gáspár Ferenc Vulkán, Iszlai Albert, Tamás József, Gál József, Kuti Gyula, Cseh Domokos, Varga György, Sárosi Tamás, Erdei Márton, D. F. E., Unitárius egyházközség Szentgerice, Benedek János Csókfalva, Létay Károly, Unitárius egyházközség Várfalva, Kádár Kálmán Siménfalva, Unitárius egyházközség Torockó, Séra Károlyné Siménfalva, Mikó Lászlóné, Lőrinczi Miklós Nyárádszentlászló, Fodor László, Kiss Dénes, Szombath János Szabéd, Unitárius egyházközség Torda, Fodor József Fiátfalva és 45 unitárius lelkész. 1926-ra: Barabás János Torockó, Kerekes Mózes Sáros, Csulak Károly Nagytalmács, Égeni Emma Bucsum, Kiss Dénes Bölön, Gál Elek Szentgerice, Mérész Józsefné Fogaras, Csatkai Jenő Sopron, özv. Borsos Imréné Kolozsvár, Benedek János Csókfalva, Pálffy T. Ferenc, Létay Károly, Unitárius egyházközség Várfalva, Szabó Kálmán Medesér, Lőrinczi Elek Calarişiu, Boros György Szenterzsébet, Varga Dénes Torda, Gyulay Árpád Kolozsvár, Unitárius egyházközség Torockó, Szabó Vilmosné, Felcserné Gyöngyösi Ibolya, Unitárius egyházközség, Dávid Ferenc Egylet, Dimén Gergely, Máté E. Ferenc Vargyas, Fodor László Szabéd, özv. Biró Pálné Szőkefalva, Kovács Sándor Sármás, Teslág Tinka Torda, id. Tiboldi Sándor Szentmiklós, Fodor József, Kálmán Mózes Fiátfalva, Incze Mária, Ádám Lajosné, Szathmári Kálmánné Marosvásárhely, Incze Böske Ákosfalva, Jakabffy Lajosné, Bartalis Erzsike Székelyudvarhely, Botár Annuska Torockó, Mihály Gergelyné Nyárádszentlászló, Jancsi László Ujpest. Alapitói dijban fizettek: Ürmösi Károly Kolozsvár 200 L, Joós András Kisborosnyó 500 L, Ormai Kálmán Kolozsvár 400 L, Took Balázs Sepsiszentgyörgy 500 L, dr. Pogány Sándor Târgu-Jiu 500 L, özv. Bohdál Károlyné Kolozsvár 500 L, Kahlfürst Imre Kolozsvár 480 L, dr. Balogh György Torda 200 L, Lőrinczi Domokos Kissolymos 200 L, Boros György Szenterzsébet 100 L. Az Unitárius Közlöny költségeire adományozott br. P. Horváth Kálmán Alsózsuk 100 leut. Kolozsvár, 1926. január 19-én. *Gálfi Lőrinc* pénztárnok.

Irodalom.

Értesités. Az uj énekeskönyv elfogyván, uj kiadás alá kerül. Akinek megjegyzése van az „Énekeskönyv“-re vonatkozólag, minél sürgősebben közölje Pálffi Márton tanárral. Irhat szerkesztőségünkbe is.

A „Minerva Könyvtár“ 3. számaként megjelent Hermányi Dienes József emlékirata, mit Kelemen Lajos kiváló történészünk a legsikerültebben rendezett sajtó alá. Mint kedves olvasmányt, szivesen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Ára 15 leu. (Cluj, Minerva.)

„Ifjuság“ c. havonta kétszer megjelenő ifjusági folyóiratot az érdeklődők szives figyelmébe ajánljuk. Megrendelhető Str. Cogălniceanu 6. Cluj. Egész évre 400 leu.

Női imakönyv. Szivemet hozzád emelem. Irta dr. Boros György, Konfirmációi, házassági és más ajándéknak igen alkalmas. Ára füzve 40 L, keménykötésben 75 L, diszesebb egész vászon 105, arany saroknyomás és pohárral 115 L. Egész bőrkötésben kézi munkával megrendelés szerint kapható a szerzőnél.

Vásárhelyi János kolozsvári ref. esperesnek, kiváló szónoknak, elsőrangu irónak és a kedves egyéniségü lelkésznek „Bizonyságtétel“ (az Orbán Lajos kötete „Bizonyságtevés“ volt) cimen 316 oldalon 63 egyházi beszédet tartalmazó szép kivitelü könyve jelent meg. Az érdeklődők figyelmébe melegen ajánljuk. Kapható szerzőnél.

Dr. Gál Kelemen: Péterfi Dénes. Örömmel jelentjük, hogy az Unitárius Könyvtárban dr. Gál Kelemen ig. tollából egy minden tekintetben kiváló értekezés jelent meg Péterfi Dénes néhai nagy férfiunkról. Ára 5 leu. — S. Nagy Lászlónak mult számunkban megjelent szép dolgozata is megjelent különlenyomatban s az érdeklődők nála 5 leuért megkaphatják.

Éneklő madaraink. *Pályázat.* A Dávid Ferenc Egylet *ifjusági pályázatot* hirdet. Meg kell irni éneklő madaraink ismertetését, az ittlakókét és a vándorlókét. Ismertetni kell életmódjukat, táplálékukat, tartózkodásuk helyét, szokásaikat, szaporodásukat, ismertető jegyeiket, hasznosságukat. Nagy sulyt kell helyezni arra, hogy hol, miért pusztulnak és hogy kell védelmezni őket. A pályázónak legyen gondja arra, hogy a kis éneklőket mindenkivel megkedveltesse. A pályadij 200 leu. *Határidő 1926. május 1.* A jeligés levéllel ellátott, gondosan leirt, vagy gépelt pályamunkát dr. Boros György ügyvezető-alelnökhöz kell beküldeni.

Az udvarhelyi lelkészkörben Báró József kiváló szerkesztésében, csinosan kiállitva megjelent az 1926-ik évre vonatkozó unitárius naptár. Minden unitárius embernek olvasnia kell, ára 18 leu. Kapható a lelkészeknél.

Szerkesztik: Dr. Kiss Elek, Pap Domokos, Pálffi Márton, Dr. Varga Béla.

Előfizetési ár: Egész évre 40 L. Magyarországra 60 L. Egyes szám ára 5 L. Akik a 40 L.-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 500 L. Minden pénz **Gálfi Lőrinc** egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Corvin“-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz